

Volume 6, Issue 3. - URL: <https://www.protiviti.com/US-en/insights/bulletin-vol-6-issue-3>.

3. *The Next Generation of Internal Auditing – Are You Ready? Catch the Innovation Wave.* URL: https://www.protiviti.com/sites/default/files/united_states/insights/next-generation-internal-audit.pdf.

4. *Returning Internal Audit to 'Business as Usual' in a New World* URL: <https://www.protiviti.com/US-en/insights/whitepaper-returning-internal-audit-business-usual-new-world>.

5. Понов А. Тренди аудиту – 2020: IAAS, податкова реформа, діджиталізація (10.03.2020). URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100016751-trendi-auditu-2020-iaasb-podatкова-reforma-didzhitalizatsiya>.

УДК 631

Мікуляк Катерина Анатоліївна,
*асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,*
Жовта Наталія Анатоліївна,
*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

ПІЛЬГОВЕ КРЕДИТУВАННЯ АПК УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Для кожної країни агропромисловий комплекс є необхідною галуззю народного господарства, оскільки він покликаний задовольняти продовольчу безпеку. Підприємства функціонують в умовах економічної нестабільності та цінової невизначеності. Через високу ризиковість кредитування, специфічність та сезонність виробництва, держава повинна сприяти наближенню економічних інтересів кредитора і сільськогосподарського позичальника шляхом регулювання та послаблення негативного впливу факторів, які визначають розвиток кредитних відносин. Разом з тим, загальнонаціональний карантин значно впливає на розвиток процесів автоматизації виробництва та впровадження цифрових технологій в Україні.

Популяризація цифрових технологій забезпечує позитивними тенденціями розвиток майже всіх галузей діяльності, окрім металургії та добувної промисловості. Цифровізація бізнесу підвищує обізнаність підприємців (у т. ч. с.-г. товаровиробників) щодо програм пільгового кредитування, можливості одержання цільового фінансування з боку органів державної влади та донорської підтримки. Так, автоматизація діяльності проявляється у можливості подання онлайн заявки на часткову компенсацію процентної ставки за кредитами комерційних банків, забезпечує обмін інформацією в умовах реального часу з використанням дистанційних технологій.

Наукові праці Н.В. Бондаренко [1], О.Є. Гудзь [2], Г.О. Минкіна [3], О.О. Непочатенко [4] присвячені методам і способам державної підтримки

сільськогосподарського кредитування. Необхідність підвищення ефективності використання кредитних коштів, спрямованих на фінансову підтримку аграрних підприємств визначає актуальність подальших досліджень у цій сфері.

Фінансова підтримка підприємств АПК з боку держави шляхом використання механізму здешевлення кредитів (пільгове кредитування) стала невіддільним і важливим компонентом загальної системи фінансового забезпечення АПК.

Трансформаційні перетворення в агропромисловому комплексі, глобалізація економічних відносин вимагають формування дієвого механізму державної фінансової підтримки АПК, спроможного забезпечити сталий економічний розвиток галузі [3, 5]. Відомо, що державна підтримка сільськогосподарських підприємств через механізм здешевлення позик сприяє підвищенню рівня їх забезпечення кредитними ресурсами [2].

Пільгові кредити надаються виключно на конкурсній основі у межах встановлених за регіонами лімітів для часткової компенсації ставки за кредитами за рахунок коштів державного бюджету, визначених Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства за погодженням із Міністерством фінансів. При видачі пільгового кредиту сільгоспвиробникам комерційні банки обов'язково враховують наявність гарантованих умов для їх погашення.

Процедура часткової компенсації процентної ставки за кредитами комерційних банків, які надаються аграрним підприємствам, здійснюється за такою схемою:

1. Аграрні підприємства отримують кредит у банківській установі під заставу майна та повинні сплатити суму запозичених коштів й відсотки.

2. Аграрні підприємства можуть подати заявку на одержання компенсації до Департаменту агропромислового розвитку обласної держадміністрації.

3. Департамент агропромислового розвитку обласної держадміністрації подає рішення про надання компенсації до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства.

4. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства подає розпорядження про виділення коштів до Державної казначейської служби.

5. Державна казначейська служба виділяє кошти до головного управління в області, саме управління в області перераховує кошти (компенсацію відсотків) безпосередньо підприємству.

Механізм часткової компенсації відсоткової ставки за кредитами, наданими сільгоспвиробникам, є надто громіздким внаслідок значної кількості учасників, що значно ускладнює процедуру отримання пільгового кредиту та збільшує час його оформлення банківськими установами.

У 2020 р. на механізм здешевлення кредитів закладено 1,5 млрд грн. Це надає доступ с.-г. виробникам до пільгових кредитів та зменшує їх вартість до 5%. Кредити виділяються на придбання землі, поточні та капітальні інвестиції й на розвиток тваринництва. Для оптимізації програми підтримки та забезпечення прозорості запроваджено: обмеження за кредитами – до 15 млн грн на 1 суб'єкт у тваринництві, до 5 млн грн – на 1 суб'єкт на придбання землі та інші

види кредитів; один клієнт – 1 уповноважений комерційний банк; компенсація не надається учасникам програми «Доступні кредити 5-7-9 %» [8].

Отже, кредитне забезпечення АПК, окрім інших факторів, суттєво залежить від суми коштів державного бюджету, спрямованих на програму здешевлення позик АПК. Чинний механізм здешевлення кредитів із державного бюджету є ефективним інструментом підвищення їх доступності для сільськогосподарських та інших підприємств АПК. На етапі становлення вітчизняної системи сільськогосподарського кредиту слід продовжити період дії цієї державної програми, попередньо її вдосконаливши, враховуючи можливості цифрових технологій.

Список використаних джерел

1. Бондаренко Н. В. Стан пільгового кредитування поточної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Фінансово-кредитна політика*. 2011. № 1. С. 216–222.
2. Гудзь О. Є. Удосконалення механізму кредитних субсидій підприємств АПК. *Економіка АПК*. 2009. № 9. С. 59–61.
3. Минкіна Г. О. Механізм державної підтримки підприємств АПК через удосконалення системи кредитування. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України : зб. наук. пр. / ред. Д. О. Мельничук. К. : НУБПУ, 2009. Вип. 142. Ч. 2. С. 260.*
4. Непочатенко О. О. Державна підтримка підприємств АПК через удосконалення системи кредитування. *Економіка АПК*. 2008. № 8. С. 95–100.
5. Калашнікова Т. В. Стан і тенденції розвитку аграрної галузі України. *Фінанси України*. 2010. № 10. С. 29–37.
6. Ісаян А. М. Банківське кредитування підприємств АПК в умовах невизначеності. Київ, 2016. С.221.
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів» від 29.04.2015р. № 300. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/300-2015-n#Text> (дата звернення: 12.11.2020).
8. Держпідтримка аграріїв 2020. Кредити, тваринництво, фермерство, техніка, садівництво. URL: <https://goo-gl.su/Z0d8KAu> (дата звернення: 18.11.2020).

УДК 657:004

Муравський Володимир Васильович,
д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування,
Західноукраїнський національний університет,
м. Тернопіль, Україна

ОБЛІКОВІ ФАХІВЦІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КІБЕРЗАХИСТУ ПІДПРИЄМСТВА

Організація кіберзахисту на платформі системи обліку передбачає розширення функціональних повноважень облікової служби (бухгалтерії) та відділу внутрішнього контролю або введення посади фахівця із кібербезпеки в штат підприємства. Доцільність організаційних трансформацій повинна обґрунтовуватися економічною ефективністю незалежно від розмірів та сфери